

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

HAVA YOLU TAŞIMACILIĞI
TEHLİKELİ MADDELER BİLİNCİ (KATEGORİ 1,2,3)
KURS PROGRAMI

ANKARA
2010

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

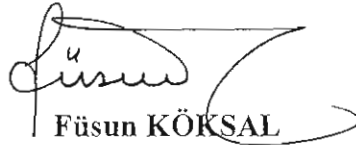
SAYI: 33	TARİH: 05.05.2010	KONU: Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci (Kategori 1, 2, 3) Kurs Programı
ÖNCEKİ KARARIN SAYI:	TARİH:	

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 08.04.2010 tarihli ve 2889 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci (Kategori 1, 2, 3) Kurs Programı** nın ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nimet ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

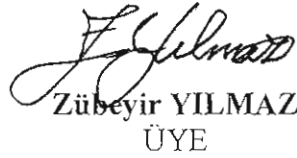

Merdan TUFAN
Kurul Başkan V.

Ömer ÖZCAN
ÜYE

Füsün KÖKSAL
ÜYE

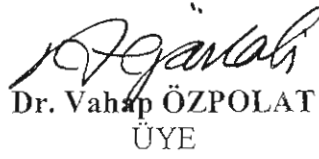

Ahmet SÖNMEZ
ÜYE

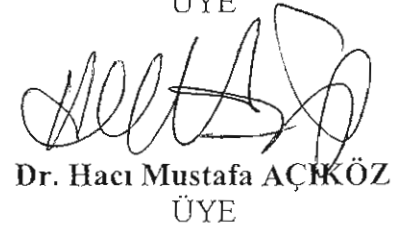

Ahmet Ergun BEDÜK
ÜYE

Zübeyir YILMAZ
ÜYE

İbrahim BÜKEL
ÜYE

Halil AŞICI
ÜYE

Dr. Vahap ÖZPOLAT
ÜYE

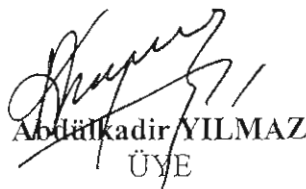

Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ
ÜYE

Sami ZEYBEK
ÜYE

Emine DUMAN
ÜYE

Nihal COŞKUN
ÜYE

İrfan COŞKUN
ÜYE

Abdülkadir YILMAZ
ÜYE

Asli Gökçü

**HAVA YOLU TAŞIMACILIĞI
TEHLİKELİ MADDELER BİLİNCİ (KATEGORİ 1,2,3) KURS PROGRAMI**

- 1. KURUMUN ADI** :
- 2. ADRESİ** :
- 3. KURUCUNUN ADI** :
- 4. PROGRAMIN ADI** : Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci
(Kategori 1,2,3)
- 5. PROGRAMIN DAYANAĞI** : 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, 05.05.2005 tarih ve 24 sayılı Kurul Kararıyla kabul edilen "Özel Kurslar Çerçeve Programı", Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Eğitim Talimatı (SHT-Eğitim), Tehlikeli Maddelerin Hava Yolu ile Taşınması Talimatı (SHT-18) 'na göre hazırlanmıştır.
- 6. PROGRAMIN SEVİYESİ** : En az ortaöğretim mezunu yetişkinler düzeyinde hazırlanmıştır.
- 7. PROGRAMIN AMAÇLARI**
Bu program ile kursiyerlerin;
a) Havacılık sektöründe tehlikeli maddeler taşımacılığı ile ilgili ulusal ve uluslararası prosedürleri kavramaları,
b) Tehlikeli maddeleri tanımaları,
c) Tehlikeli maddelerin sınıflandırma, tanımlama, paketleme, işaretleme, etiketleme, dokümantasyon kurallarını kavramaları,
ç) Özellikle tehlikeli maddelerin taşımaya hazırlanması aşamasındaki güncel kuralları doğru uygulayarak uçuş emniyetini sağlamaları beklenmektedir.

8. PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

- a) Bu program tehlikeli madde göndericilerinin ve gönderici adına işlem yapabilecek kişilerin, hava yolunun COMAT (şirket malzemesi) olarak tehlikeli madde gönderisi hazırlayan/hazırlayacak olan personelinin, paketleyicilerin ve lojistik sektöründe hava kargo acentesi olarak faaliyet gösteren şirketlerde çalışan/çalışacak olan (gönderici adına işlem yapacak) personelin yetiştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Program çerçevesinde yetiştirilecek olan personel ve kişilerin ulusal ve uluslararası sivil havacılık otoritelerinin, Uluslararası Hava Taşıma Birliğinin koymuş olduğu kurallar hakkında bilgilendirilerek uçuş emniyetinin sağlanması ve verilmesi gereken havacılık hizmetinin bu kurallar çerçevesinde belirlenmiş standartlarda olması şartı, programın hazırlanma gerekçesini oluşturmaktadır.
- b) Hava taşımacılığının sürekli gelişen ve değişen bir sektör olması nedeniyle tehlikeli maddelerin hava yolu ile taşınmasıyla ilgili kurallar da Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu (ICAO) ve buna bağlı olarak Uluslararası Hava Taşıma Birliği (IATA) tarafından sürekli güncellenmektedir. Bu nedenle ulusal ve uluslararası sivil havacılık otoritelerinin, Uluslararası Hava Taşıma Birliğinin koymuş olduğu kurallar çerçevesinde tehlikeli maddeler kuralları eğitiminin 2 yılda bir tazelenmesi gerekmektedir. Kurs sonunda yapılacak sınavdan başarılı olunması hâlinde alınacak sertifikanın geçerliliği 2 yıldır. Sertifikanın sürekliliğinin sağlanması için süre dolmadan kursun tekrarlanması gerekmektedir.
- c) Güncel tehlikeli madde taşıma kurallarının bilinmesi ve bu kurallara uygun işlemler yapılarak tehlikeli maddelerin diğer madde gönderilerinden farklı şekilde işlemlere tabi tutulmasıyla yolcular ve yükler güvenli bir şekilde hava yolu ile taşınır. Aynı zamanda bu kurslara katılan ve başarılı olup sertifika sahibi olan bireyler, tehlikeli madde gönderileri yapan hava kargo acentelerinde, tehlikeli maddeleri paketleme hizmeti veren firmalarda görev alabilecek düzeyde yetişmiş olduklarından

uçakların, taşınan malların ve seyahat eden yolcuların can ve mal kaybını önlemeye yönelik olarak topluma yararlı bir hizmetin verilmesine katkıda bulunmuş olurlar.

- ç) Konuların öğretiminde; anlatım, günlük hayattan örnekler, soru-cevap, problem çözme, gösterip yaptırma, tartışma, uygulamalı alıştırma, örnek olay çözümü gibi yöntem ve tekniklerden faydalanılır.
- d) Konular birbirinin ön şartı olacak şekilde sıralanmıştır.
- e) Programın içeriği; tehlikeli madde kurallarının felsefesi, tehlikeli maddelerin tanıtımı, paketlenmesi, işaretlenmesi, etiketlenmesi, dokümanlarının hazırlanması ve acil durumda alınması gereken önlemler gibi konuları kapsamaktadır.

9. PROGRAMIN SÜRESİ

- a) Günlük ders saati : 8 saat
- b) Toplam süre : 5 iş günü x 8 saat = 40 saat

10. PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE HAFTALIK DAĞILIMI

1. HAFTA

1.GÜN

1. KURALLARIN TARİHÇESİ, FELSEFESİ VE UYGULANMASI

- a) Kuralların Tarihçesi
- b) Tehlikeli Madde Kurallarının Gerekliliği
- c) Güncel IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı'nın Tanıtımı ve Kullanımı
- ç) Tehlikeli Maddenin Tanımı
- d) IATA Tehlikeli Madde Kurallarının Temeli
- e) Ülke ve Taşıyıcı Kısıtlamalarının İncelenmesi
- f) Kuralların Uygulanması
- g) Gönderici Sorumlulukları
- ğ) Taşıyıcı Sorumlulukları
- h) Eğitim Gereklilikleri (IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı 1.5.A Tablosu ve 1.5.B Tablolarının Kullanımı ve Açıklaması, Tehlikeli Maddeler Tazeleme Eğitimlerinin Gerekliliği, Sınav Zorunluluğu ve Eğitim Kayıtlarının Saklanması)
- ı) Tehlikeli Maddelerin Güvenliği

2. LİMİTLER

- a) Kesinlikle Taşınması Yasak Olan Tehlikeli Maddeler
- b) Gizli Tehlikeli Maddeler
- c) Yolcu ve Ekip Beraberinde İzin Verilen Tehlikeli Maddeler
- ç) Hava Postasında Tehlikeli Maddeler
- d) Taşıyıcı Mülkiyetindeki Tehlikeli Maddeler
- e) Hava Kargosu Olarak İzin Verilen Tehlikeli Maddeler
- f) İstinai Miktardaki Tehlikeli Maddelerin Taşınması
- g) Sınırlandırılmış Miktardaki Tehlikeli Maddelerin Taşınması

3. SINIFLANDIRMA VE TANIMLAMA

- a) 9 Sınıfın Tanımlanması (Video Gösterimi ile)
- b) Kitabın Kullanımı ile İlgili Alıştırmalar
- c) Uygun Gönderi Adı (PSN), Birleşmiş Milletler (UN) Numarası ve Tanımlama Numarasının (ID) Açıklanması, Tehlikeli Maddeleri Tanımlamadaki Roller
- ç) IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı 4.2 ve 4.3 Listelerinin Kullanımı
- d) 4.2 Listesinde UN/ID Numarası ve PSN Bulmaya Yönelik Alıştırmalar
- e) 4.2 Listesinde Paket Talimatı Tespiti

- f) Özel Şartlar ve Acil Durum Cevap Rehberi Kodu Açıklaması
- g) 4.2 Listesini Kullanarak Madde Miktarına Göre Paket Talimatı Tespiti ve Özel Şartlara Yönelik Alıştırmalar

4. PAKETLEME

- a) Paketleme Felsefesi
- b) Tehlikeli Madde Paket Örnekleri
- c) Genel Paketleme Gereklilikleri, Paketleme Yöntemleri
- ç) UN/ICAO Paketleri, Paket Talimatları ve Örnekler
- d) Sınırlandırılmış Miktar Paketleri, Paket Talimatları ve Örnekler

2.GÜN

1. İŞARETLEME VE ETİKETLEME

- a) UN/ICAO Paket İşaretleme ve Alıştırmalar
- b) Paket Kullanım İşaretleri
- c) 9 Sınıfın Risk Etiketlerinin Tanıtımı
- ç) Tehlikeli Madde Handling Etiketlerinin Tanıtımı
- d) Etiketlerin Yapıştırılması ve Yeri Konusunda Açıklamalar
- e) Paket Kullanım İşaretleri ve Etiketlemeye Yönelik Alıştırmalar

2. DOKÜMANTASYON

- a) Gönderici Beyan Formunun (Deklarasyon) Tanıtımı, Doldurulması ve Alıştırmalar
- b) Konşimento (Airwaybill)'nin Tehlikeli Madde Gönderilerini İlgilendiren Bölümlerinin Girişleri ve Alıştırmalar
- c) Kontrol Listesi (Check List) Kullanımı ve Gönderi Kontrolü
- ç) Gönderi Alıştırmaları (Kontrol Listesi Kullanılarak)

3.GÜN

1. DOKÜMANTASYON

- a) Gönderi Alıştırmalarının Devamı (Kontrol Listesi Kullanılarak)

2. PAKET GRUPLARININ SAPTANMASI VE İSİM OLUŞTURMA

- a) Paket Gruplarının Tespiti (Sınıf 3, Bölüm 6.1 ve Sınıf 8) ve Örnekler
- b) Uygun Gönderi Adı (PSN) Oluşturma Yöntemleri ve Alıştırmalar
- c) Birden Fazla Riske Sahip Maddelerin Asıl Risk, Yan Risk, Paket Grubu Tespiti, İsim Oluşturma Yöntemleri ve Alıştırmalar

3. FARKLI TEHLİKELİ MADDELERİN BİR DIŞ KAP İÇİNDE TAŞINMASI

- a) Genel Kurallar
- b) Miktar (Q) Hesabı ve Miktar Hesabı Gerektirmeyen Durumlar
- c) IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı 9.3.A Tablosunun Kullanımı
- ç) Etiketleme, İşaretleme ve Deklarasyon Kuralları
- d) Gönderi Alıştırmaları (Kontrol Listesi Kullanılarak)

4. BÜTÜNLEŞİK PAKET (OVERPACK)

- a) Genel Kurallar
- b) Etiketleme, İşaretleme ve Deklarasyon Kuralları
- c) Gönderi Alıştırmaları (Kontrol Listesi Kullanılarak)

4.GÜN

1. İSTİSNAİ MİKTARDAKİ TEHLİKELİ MADDELERİN TAŞINMASI

- a) Uygulanabilirlik ve İstisnai Miktarda Taşınmasına İzin Verilen Tehlikeli Maddeler
- b) Taşıma Limitleri, IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı 2.7.A Tablosunun Kullanımı ve Örnekler

- c) Paketleme, İşaretleme, Dokümantasyon ve Handling Kuralları
- ç) Alıştırmalar

2. RADYOAKTİF MADDELER

- a) Tanım ve Genel Bilgilendirme
- b) Sınıflandırma, Uygun Gönderi Adı (PSN) ve Birleşmiş Milletler (UN) Numarası Tanımları
- c) Paketleme Yöntemleri
- ç) İşaretleme ve Etiketleme Yöntemleri
- d) Taşıma İndeksleri ve Kategori Tespitleri
- e) Dokümantasyon Gereklilikleri
- f) Gönderi Alıştırmaları (Kontrol Listesi Kullanılarak)

5.GÜN

1. RADYOAKTİF MADDELERİN İSTİSNAİ PAKETLERİ

- a) Genel Bilgilendirme
- b) İstisnai Miktar Paket Çeşitleri
- c) İşaretleme, Etiketleme ve Dokümantasyon Gereklilikleri
- ç) Alıştırmalar

2. TEHLİKELİ MADDE ACİL DURUM HAREKETLERİ

3. FİNAL SINAVI

11. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ ESASLAR

Kurs sonunda, MEB Özel Kurslar Yönetmeliği'nin ilgili maddesi dikkate alınarak sınav yapılır. Sınavda 100 puan üzerinden en az 80 puan alarak başarılı olan kursiyerlere Kurs Bitirme Belgesi verilir.

12. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

- a) Güncel IATA Tehlikeli Maddeler Kuralları Kitabı
- b) Tehlikeli Maddeler Kuralları Kitabı
- c) Tehlikeli Maddeler (Kategori 1,2,3) Power Point Sunumu
- ç) Tehlikeli Maddeler (Kategori 1,2,3) Kursu Alıştırmaları
- d) Tehlikeli Madde Sınıflarını Anlatan Film
- e) Tehlikeli Madde Risk ve Handling Etiketleri Tablosu
- f) Farkındalık ve Bilgilendirme Amaçlı Tehlikeli Madde Tablosu
- g) Bilgisayar
- ğ) Tepegöz
- h) Güncel Tehlikeli Maddeler Konrol Listesi Asetatı